

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Tomcsányi László ügyvéd által képviselt felperesnek, a dr. Békésiné dr. Tóth Ilona ügyvéd által képviselt I - III. rendű alperesek ellen, kártérítés megfizetése iránt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2010. szeptember 24. napján meghozott, 40.P.22.235/2006/87. számú ítélete ellen, a II. rendű alperes részéről 90. és 93. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

r é s z í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését megváltoztatja, és az alperesek egyetemleges marasztalását 10.511,84 (tízezer-ötszáztizenegy egész nyolcvannégy század) euróra leszállítja. Az elsőfokú bíróság ítéletének a késedelmi kamat megfizetésére vonatkozó rendelkezését hatályon kívül helyezi, és ebben a körben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja. Ezt meghaladóan a keresetet elutasítja. Az alpereseket elsőfokú perköltség megfizetésére kötelező ítéleti rendelkezést mellőzi, és kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alpereseknek 15 nap alatt 180.000 (száznolcvanezer) forint elsőfokú részperköltséget. Az alperesek által egyetemlegesen térítendő kereseti illeték összegét 166.800 (százhatvanhatezer-nyolcszáz) forintra, az alpereseket egyetemlegesen terhelő állam által előlegezett költség összegét 41.500 (negyvenegyezer-ötszáz) forintra mérsékeli. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 335.770 (háromszázharmincötezer-hétszázhetven) forint feljegyzett kereseti illetéket, és 83.500 (nyolcvanháromezer-ötszáz) forint állam által előlegezett költséget.

A Fővárosi Ítéltábla kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alpereseknek egyetemlegesen 15 nap alatt 80.000 (nyolcvanezer) forint másodfokú perköltséget, és térítsen meg az államnak külön felhívásra 170.000 (százhetvenezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

A részítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes ...-... kettős állampolgár, életvitelszerűen **külföldön** él, 2003-ban vonult nyugdíjba. A felperes 2004. augusztus 27-én ... kerületében közlekedési balesetet szenvedett úgy, hogy miközben a kijelölt gyalogos átkelőhelyen haladt át az útesten, elütötte őt egy személygépkocsi. A gépjármű tulajdonosa és üzemben tartója az I. rendű alperes, a járművet a baleset bekövetkezésekor a III. rendű alperes vezette. Az I. rendű alperes a gépjárműre a II. rendű alperessel kötött kötelező gépjármű felelősségbiztosítási szerződést, ami a baleset bekövetkezésének időpontjában is hatályban volt. A balesetben a felperes a jobb felkarcsont fejének romtörését és a középső karideg részleges sérülését szenvedte el. A sérülések a felperesnek maradandó fogyatékoságot okoztak, munkaképessége 32 % mértékben csökkent. A balesetet követően a felperes nyomban visszatért **külföldre**, a karját a ...-i Egyetemi Klinikán megműtötték. A felperes 2004. szeptember 7-ig állt kórházi ápolás alatt, majd a kórházból való távozását követően a rehabilitációs kezelése 2004. szeptember 20-tól október 11-ig tartott.

A felperes a keresetében 25.679,84 euró tőkének, utána 2004. augusztus 24. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamatnak, 2005. december 1-jétől havonta 500 euró járadéknak, valamint a perrel felmerült költségeinek az egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket. Előadta, hogy a balesettel okozati összefüggésben a keresetlevélben részletesen megjelölt kárai keletkeztek, amiket az alperesek kötelesek megtéríteni. Keresete jogalapjaként az I. és a III. rendű alperesekkel szemben a Ptk. 345. § (1) bekezdését, a II. rendű alperessel szemben a 190/2004. (VI. 8.) Kormányrendelet 8. §-át jelölte meg.

Az I. és III. rendű alperesek az ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Hivatkoztak arra, hogy a felperes kárainak a megtérítésére a baleset időpontjában érvényes felelősségbiztosítási szerződés alapján a II. rendű alperes köteles.

A II. rendű alperes a felperes keresetének a jogalapját elismerte, vitatta azonban annak összegét. Vitássá tette a felperes kezelésekre utazásával felmerült költség indokoltságát. A II. rendű alperes álláspontja szerint a felperes a lakóhelyén, illetve annak közelében is megfelelő kezelésben részesülhetett volna, ezért nem volt indokolt, hogy a lakóhelyétől 60 km távolságra vegye igénybe a kezeléseket. A II. rendű alperes okfejtése szerint a felperes otthoni gondozása 61 napig volt indokolt, azon túl azonban nem. Előadta a II. rendű alperes, hogy a felperes a balesetet megelőzően is alkalmazott háztartási kisegítőt. A háztartási kisegítő baleset utáni alkalmazása ezért nem áll okozati összefüggésben a felperest ért balesettel, a kisegítő alkalmazásával a felperesnek nem merült fel többletköltsége. Hivatkozott a II. rendű alperes arra is, hogy a felperesnek a nyugdíján kívül nem volt más rendszeres jövedelme, ezért a jövedelem elvesztéséből nem keletkezhett kára.

Hivatkozott ezen kívül a közlekedési költség és a kísérő költsége iránti igény elévülésére.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alpereseket, hogy fizessenek meg a felperesnek 15 napon belül egyetemlegesen 25.679,84 euró tőkét, utána 2004. augusztus 28. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot, 29.000 euró lejárt járadékot, utána 2008. március 1. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félét megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot, 2010. október 1. napjától havonta 500 euró járadékot, 418.807 forint ügyvédi munkadíjat és 73,43 euró perköltséget. Az ítélet járadék fizetésére kötelező rendelkezéseit előzetesen végrehajthatónak nyilvánította. A feljegyzett kereseti illeték és az állam által előlegezett költség viselésére az alpereseket kötelezte. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában rámutatott arra, hogy az I. rendű alperes a balesetet okozó gépjármű üzemeltetőjeként a Ptk. 345. § (1) bekezdése alapján, a III. rendű alperes, mint a baleset bekövetkezéséért kizárólag felelős gépkocsivezető, a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján felelősek a felperes káraiért, míg a II. rendű alperes helytállási kötelezettsége az I. és a II. rendű alperesek tartozásáért a felelősségbiztosítási szerződés alapján áll fenn. A II. rendű alperes közvetlen perlésére a 190/2004. (VI. 8.) Kormányrendelet ad lehetőséget. Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy mindhárom alperes a felperes teljes káráért felelős, a kárt a felperes bármelyikükkel szemben érvényesítheti, ezért az alperesek kötelezettsége egyetemleges. Az elsőfokú bíróság Dr. B. É. tanúvallomásából tényként állapította meg, hogy a felperes a balesetet megelőzően jövedelemszerző tevékenységet végzett. A balesetből eredő munkaképesség csökkenése miatt ezt a tevékenységet nem tudja folytatni. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes adóbevallásokkal igazolta a jövedelmének az összegét, ezért a jövedelemvesztés iránti igénye megalapozott. Az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a felperes közlekedési többletköltség és kísérő költsége iránti igénye nem évült el, mert a felperes megszakította az elévülést annak a keresetlevélben való jelzésével, hogy közlekedése akadályba ütközik és kísért kell igénybe vennie. Az elsőfokú bíróság okfejtése szerint nem lehetett a felperes terhére értékelni azt, hogy a baleset előtt is alkalmazott háztartási kisegítőt. A baleset után nem kényelmi okokból, hanem kényszerűségből vette igénybe a segítő, ezért a háztartási kisegítő költségeire irányuló igénye megalapozott. Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a felperes a műtéttel és a kórházi kezelésekkal felmerült költségeit számlákkal bizonyította. A műtét, a kezelések, a rehabilitáció és a gyógytorna indokoltságát a perben kirendelt orvosszakértői szakvélemény is alátámasztotta. A hazautazás költségeivel kapcsolatban az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy a felperes hazautazására kényszerűen, a baleset miatt került sor. A felperes későbbi hazautazására az elsőfokú bíróság érvelése szerint bizonyossággal nem lehetett számítani. Az utazási költség felmerülését és összegét az elsőfokú bíróság P. J. tanúvallomása alapján találta bizonyítottnak.

Az ítélet ellen, annak részbeni megváltoztatása és marasztalásuk 10.511,84 euróra történő leszállítása, ezt meghaladóan a kereset elutasítása érdekében az alperesek

terjesztettek elő fellebbezést. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság a tényállást részben helytelenül állapította meg. Előadták, hogy a felperes kárait nem közösen okozták, emiatt vitatták kártérítési felelősségük egyetemlegességét. Az alperesek sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta az alperesek kárenyhítési kötelezettségeire vonatkozó hivatkozását. Kifogásolták azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta tételesen és részletesen, hogy a felperes egyes kárai mikor következtek be, és a kamatfizetés kezdő időpontját minden kár tekintetében ugyanabban az időpontban állapította meg, annak ellenére, hogy a felperes kárai különböző időpontokban keletkeztek. Az alperesek sérelmezték továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a felperesnek megítélt járadék jogcímeit és összegeit nem különítette el, és nem jelölte meg. Hivatkoztak arra, hogy az elsőfokú bíróság az elévülési kifogásukat indokolatlanul nem vette figyelembe. Kifejtették, hogy az ítélet kamat mértékére vonatkozó rendelkezése jogsértő, mert a külföldi pénznemben megítélt összeg után a teljesítés helyén irányadó mértékű késedelmi kamatot kell alkalmazni. Az alperesek előadták, hogy a felperes Magyarországról haza kívánt térni, ezért a hazautazás költsége a baleset nélkül is felmerült volna. A **külföldi** kezelésekkal felmerült útiköltséget 296,2 euró erejéig ismerték el. Az alperesek okfejtése szerint nem volt indokolt, hogy a felperes a lakóhelyétől távolabb eső helységben vegye igénybe a kezeléseket. Érvelésük szerint a személyi gondozás és a háztartási kisegítő költsége két különböző jogcím, azokat az elsőfokú bíróságnak külön-külön kellett volna vizsgálnia. A felperes gondozásával felmerült költségeket 260 napra 3.325,08 euró erejéig ismerték el. Hivatkoztak arra, hogy a felperes a baleset előtt is alkalmazott háztartási kisegítőt, így a kisegítő alkalmazásával a baleset után nem merült fel többletköltség. Rámutattak az alperesek, hogy a felperes a járadék iránti követelését nem bontotta le, és az elsőfokú bíróság ítéletéből sem tűnik ki, hogy milyen jogcímenek ítélt meg járadékot a felperesnek. Fenntartották azt az álláspontjukat, hogy a közlekedési költség és a kísérő költsége iránti követelés elévült. Előadták, hogy a felperes vállalkozásból tett szert jövedelemre, a csatolt iratok szerint a vállalkozása veszteséges volt, így a felperes nem tudta bizonyítani, hogy jövedelemtől esett el. Hivatkoztak arra is, hogy a felperes a káreseményt harminc napon túl jelentette be. Emiatt a II. rendű alperessel szemben a késedelem jogkövetkezménye nem alkalmazható a 190/2004. (VI. 8.) Korm. rendelet 8. § (5) bekezdése értelmében.

A felperes a fellebbezési eljárásban a keresetét felemelte, és 2005. december 1-jétől havonta 1.110 euró járadék megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket. Járadékként havonta 900 euró összegre a háztartási munkák többletköltségeként, 210 euróra közlekedési többletköltségként tartott igényt. A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet fellebbezéssel támadott rendelkezéseinek a helybenhagyására irányult.

Az alperesek a fellebbezésükben az elsőfokú ítélet 10.511,84 eurót meghaladó marasztaló rendelkezéseit támadták. Ezért az ítéletnek az alpereseket 10.511,84 euró tőke megfizetésére kötelező rendelkezése a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján, első fokon jogerőre emelkedett. Emiatt a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság

ítéletét kizárólag a fellebbezéssel támadott marasztaló rendelkezések tekintetében vizsgálta felül.

A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a fellebbezés megalapozott.

Az alperesek felelőssége:

A Ptk. 345. §-a szerint, aki fokozott veszéllyel járó tevékenységet folytat, köteles az ebből eredő kárt megtéríteni.

Mind a gépjármű üzemben tartása, mind a gépjármű vezetése fokozott veszéllyel járó tevékenység, ezért az I. és a III. rendű alperesek egyaránt a Ptk. 345. § (1) bekezdése alapján felelősek a felperesnek okozott károkért.

A baleset bekövetkezésekor hatályban volt, a gépjármű üzemeltetőjének kötelező felelősségbiztosításáról szóló 190/2004. (VI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 8. § (1) bekezdése kimondta, hogy a károsult kártérítési igényét e rendelet alapján a biztosítási szerződés keretei között a károkozó üzemeltető e rendelet szerinti biztosítójával szemben is jogosult érvényesíteni.

Ez a jogszabályi rendelkezés a károsultat hozza kedvezőbb helyzetbe az által, hogy lehetővé teszi a kártérítés iránti igény közvetlen érvényesítését az üzemeltető felelősségbiztosítójával szemben. Nem szünteti meg azonban az üzemeltető és a gépjárművezető kártérítési felelősségét és fizetési kötelezettségét; az okozott károkért való felelősséget nem telepíti át felelősségbiztosítóra. A felelősségbiztosító fizetési kötelezettsége nem az okozott károkért való felelőssége, hanem az üzemeltetővel kötött felelősségbiztosítási szerződés alapján áll fenn abban az esetben is, ha a károsult közvetlenül a felelősségbiztosítóval szemben érvényesíti az igényét. A R. 8. § (1) bekezdése azzal, hogy lehetővé teszi a kártérítés iránti igény érvényesítését közvetlenül a felelősségbiztosítóval szemben is, nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy a károsult a kártérítés iránti követelését az üzemeltetővel vagy a gépjármű vezetőjével szemben is érvényesítse. Mindebből az következik, hogy a károsult választása szerint érvényesítheti a kártérítés iránti igényét akár az üzemeltetővel, akár a gépjárművezetővel, akár a felelősségbiztosítóval, vagy akár egyidejűleg mindhármukkal szemben.

A Ptk. 337. § (1) bekezdése értelmében egyetemleges kötelezettség esetében minden kötelezett az egész szolgáltatással tartozik, de amennyiben bármelyikük teljesít, vagy a kötelezettséget beszámítással megszünteti, a jogosulttal szemben a többiek kötelezettsége is megszűnik.

Abban az esetben, ha a károsult kárait akár az üzemeltető, akár a gépjárművezető, akár a felelősségbiztosító megtéríti, a kártérítés iránti követelés mindegyikükkel szemben megszűnik. Az üzemeltető, a gépjárművezető és a felelősségbiztosító egyetemleges kártérítési kötelezettségét a károsulttal szemben ez a körülmény alapozza meg, nem pedig a Ptk. 344. § (1) bekezdése alapján a

közös károkozók egyetemleges felelőssége. Nincs ezért akadálya az üzembentartó, a károkozó és a felelősségbiztosító együttes perlésének és egyetemleges marasztalásának.

A felperes hazautazásának költsége:

A kártérítés iránti igény megalapozottságának egyik feltétele az ok-okozati összefüggés fennállása a károkozó magatartás és a kár bekövetkezése között. Kártérítésként a kárért felelős személy csak olyan költség megfizetésére kötelezhető, amely költség a károkozó esemény nélkül nem merült volna fel.

A felperes személyes előadásából és a perben kihallgatott tanúk vallomásából kétséget kizáróan megállapítható volt az, hogy a felperes a baleset időpontjában életvitelszerűen **külföldön** lakott. A felperes nem végleges letelepedés, hanem a **külföldre** való visszatérés szándékával ideiglenesen tartózkodott Magyarországon. A **külföldre** való visszautazására a baleset bekövetkezése nélkül is sor került volna, a visszautazás költsége akkor is felmerült volna, ha a felperest nem éri baleset. Ezért a baleset bekövetkezése és a visszautazás költségének felmerülése között az ok-okozati összefüggés nem áll fenn, így a felperes útiköltség iránti követelése nem megalapozott.

A külföldi gyógykezelésekre utazás költsége:

A Ptk. 340. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a károsult a kár elhárítása, illetőleg csökkentése érdekében úgy köteles eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amely abból származott, hogy a károsult e kötelezettségének nem tett eleget.

A felperes maga adta elő, hogy a **külföldi** gyógykezelésére a lakóhelyétől 60 km-es távolságban került sor.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a felperestől az adott helyzetben általában elvárható volt az, hogy a szükséges és indokolt gyógykezeléseket a lakóhelyéül szolgáló településen vagy annak közelében vegye igénybe, és a baleset bekövetkezése miatt felmerülő költségeket ezáltal is mérsékelje. A felperes nem így járt el, a lakóhelyétől távoli kezelést választotta, az ezzel felmerült többletköltségeket azonban a Ptk. 340. § második mondata értelmében nem háríthatja át az alperesekre, azokat a felperes maga köteles viselni.

A gyógykezelésekre utazás költségét az alperesek 296,2 euró erejéig elismerték, ezért a felperes követelése ennek az összegnek az erejéig megalapozott.

Gondozás költsége:

A Pp. 164. § (1) bekezdése szerint a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el.

Ennek a rendelkezésnek az alapján a felperest terhelte annak a bizonyítása, hogy a gondozásával költsége merült fel, és a felperest terhelte a költség összegének a bizonyítása is.

A felperes a volt feleségének a tanúvallomásával bizonyította azt, hogy a felperest a volt felesége gondozta. A gondozás költségét az alperesek 3.325,08 euró erejéig elismerték. A felperes azt nem tudta bizonyítani, hogy a gondozással ezt meghaladó költsége merült fel.

A Pp. 3. § (3) bekezdés második mondata úgy szól, hogy a bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkésett voltának a jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége törvény eltérő rendelkezése hiányában a bizonyításra kötelezett felet terheli.

Ennek alapján a bizonyítottság hiányát a felperes terhére kellett értékelni, így a felperes követelése az alperesek által elismert 3.325,08 euró erejéig megalapozott.

Háztartási kisegítő költsége:

A felperes maga adta elő, hogy a balesetet megelőzően is alkalmazott háztartási kisegítőt, és a háztartási kisegítő alkalmazásával költsége merült fel. A felperesnek a perben azt kellett bizonyítania, hogy a baleset után a háztartási kisegítő alkalmazásával a balesetet megelőző költséget meghaladó további olyan költsége merült fel, ami ok-okozati összefüggésben áll a baleset bekövetkezésével. Ilyen többletköltség felmerülését a felperes a perben nem tudta bizonyítani, ezért követelése nem megalapozott. A felperest a háztartási kisegítő jogcímén sem lejárt, sem folyamatos járadék nem illeti meg.

Közlekedési többletköltség:

A felperesnek a baleset bekövetkezése előtt is merült fel költsége a közlekedéssel. A felperes a perben nem tudta bizonyítani azt, hogy a balesetet követően a balesetre visszavezethető okból a közlekedésre fordított költségei meghaladták a baleset előtti költségeit. Emiatt a felperes közlekedési többletköltség iránti követelése nem megalapozott, és a felperes közlekedési többletköltség jogcímén sem tarthat igényt járadékra.

Jövedelemvesztés:

A Ptk. 356. § (1) bekezdése értelmében, akinek munkaképessége baleset folytán csökkent, csak akkor követelhet járadékot, ha a baleset utáni keresete (jövedelme) a baleset előtti keresetét - neki fel nem róható okból - nem éri el.

Ennek a törvényi rendelkezésnek az alapján a felperes annak a bizonyítására volt köteles, hogy a baleset bekövetkezése előtt rendelkezett jövedelemmel, és ettől a jövedelemtől a balesetre visszavezethető okból eset el.

Dr. B. É. tanúvallomásából és a tanú által kiállított igazolásból az állapítható meg, hogy a felperes a 2003-ban végzett munkája ellenében 2004. márciusában 3.000 euró egyszeri juttatásban részesült. A tanú a vallomásában azonban előadta azt is, hogy ez az összeg a felperes nevén folytatott közös vállalkozás nyereségéből a felperest megillető rész volt. A felperes sem a csatolt adóbevallásokkal, sem más bizonyítékkal nem tudta alátámasztani azt, hogy a vállalkozás nyereségesen működött, és a vállalkozás 2004. évi nyereségéből bizonyosan legalább 3.000 euró összegű juttatásban részesült volna. Nem tudta bizonyítani a felperes azt sem, hogy a 2004. évben elért nyereségből való részesedéstől kizárólag a baleset bekövetkezése és nem más egyéb ok miatt esett el. Erre figyelemmel a baleset bekövetkezése és a vállalkozói nyereség elveszése között az ok-okozati összefüggés nem állapítható meg, a felperes jövedelemveszteség iránti követelése nem megalapozott.

Késedelmi kamat:

A Ptk. 360. § (1) bekezdése szerint a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes.

A Ptk. 360. § (2) bekezdése értelmében a kárért felelős személy helyzetére a szerződés teljesítésében késedelmes kötelezettre irányadó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

A Ptk. 298. § a./ pontja kimondja, hogy a kötelezett késedelembe esik, ha a szerződésben megállapított, vagy a szolgáltatás rendeltetéséből kétségtelenül megállapítható teljesítési idő eredménytelenül eltelt.

A Ptk. 301. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy pénztartozás esetében - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a kötelezett a késedelembe esés időpontjától kezdve akkor is köteles a késedelemmel érintett naptári a félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot fizetni, ha a tartozás egyébként kamatmentes.

Az alperesek nem térítették meg a felperes kárait nyomban a károk felmerülésének időpontjában, ezért a Ptk. 360. § (1) és (2) bekezdései, valamint a Ptk. 298. § a./ pontja alapján a teljesítéssel késedelembe estek.

A Ptk. 301. § (1) bekezdése a késedelmi kamat fizetési kötelezettség beálltát a késedelembe esés időpontjához köti.

A R. 8. § (5) bekezdése szerint a károsult a káreseményt - annak bekövetkeztétől számított - 30 napon belül köteles bejelenteni a biztosítónak. A határidő elmulasztása esetén - kivéve, ha a károsult bizonyítja, hogy az önhibáján kívül történt - a késedelmes teljesítés jogkövetkezményei a biztosítóval, a kárképviselővel, a Kártalanítási Számla kezelőjével és a Nemzeti Irodával szemben nem alkalmazhatók.

A felperes a keresetében több olyan kár megtérítésére kérte kötelezni az alpereseket, amely károk egymástól eltérő időpontban következtek be. Az elsőfokú bíróság ezt a körülményt figyelmen kívül hagyta, és valamennyi kár tekintetében egységesen, ugyanattól az időponttól kötelezte késedelmi kamat megfizetésére az alpereseket. Az elsőfokú bíróság nem vizsgálta azt, hogy a felperes keresettel érvényesített kárai mikor következtek be, ehhez képest az egyes károk tekintetében az alperesek mikor estek késedelembe, illetve a felperest mely időponttól illeti meg a késedelmi kamat.

A Ptk. 301. § (1) bekezdése értelmében a késedelmi kamat mértéke csak akkor egyezik meg a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal, ha jogszabály eltérően nem rendelkezik.

A Ptk. 231. § (1) bekezdése úgy szól, hogy pénztartozást - ellenkező kikötés hiányában - a teljesítés helyén érvényben lévő pénznemben kell megfizetni.

A Ptk. 292. § (1) bekezdése szerint a pénztartozás teljesítésének helye - ha jogszabály kivételt nem tesz - a jogosult lakóhelye, illetőleg székhelye. A felperesnek, a kártérítés jogosultjának a lakóhelye **külföldön** van, ezért a kártérítés teljesítésének a helye **külföldön**, így a kártérítést az alpereseknek a **külföldön** érvényben lévő pénznemben, euróban kell megfizetniük.

A Legfelsőbb Bíróság a BH 2006. 111. számon közzétett eseti döntésében rámutatott arra, hogy a kártérítés után járó késedelmi kamat olyan járulékos szolgáltatás, amely a főtartozás jogi sorsát osztva megőrzi a kártérítési jellegét. Ezért az idegen pénznemben fizetendő kártérítés, mint tőketartozás után a kamat is ebben a pénznemben jár, és mértékét a teljesítés helyén fizetendő kamat határozza meg.

Az elsőfokú bíróság mindezeknek a figyelmen kívül hagyásával, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamat megfizetésére kötelezte az alpereseket. Nem vizsgálta az elsőfokú bíróság azt, hogy a kártérítés teljesítésének a helyén, **külföldön**, milyen mértékű késedelmi kamat számítható fel a kártérítés után.

Nem vizsgálta az elsőfokú bíróság azt sem, hogy a felperes az egyes kárainak a felmerülését követően a R. 8. § (5) bekezdésében előírt harminc napon belül

bejelentette -e a kárigényét, ehhez képest a késedelem jogkövetkezményei mely időponttól alkalmazhatók a II. rendű alperessel szemben.

Mindezek miatt az elsőfokú bíróság ítéletének a késedelmi kamat megfizetésére vonatkozó rendelkezése mind a késedelmi kamat kezdő időpontja, mind a késedelmi kamat mértéke tekintetében megalapozatlan. A késedelmi kamat kezdő időpontjának, valamint mértékének megállapítása érdekében a bizonyítási eljárás kiegészítése szükséges.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 213. § (2) bekezdésének alkalmazásával részíteletet hozott, és az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel támadott rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, az alperesek marasztalását 10.511,84 euróra leszállította, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az elsőfokú ítélet késedelmi kamatra vonatkozó rendelkezését a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján helyezte hatályon kívül, és utasította ebben a körben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására, és újabb határozat hozatalára. Az ítéltábla a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján kötelezte a túlnyomó részben pervesztes felperest perköltség megfizetésére. A tárgyi költségfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti illeték és állam által előlegezett költség viseléséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

A Fővárosi Ítéltábla meghagyja az elsőfokú bíróságnak, hogy a megismételt eljárásban szerezz be a felperes nyilatkozatát arról, hogy a keresettel megalapozottan érvényesített egyes kárai mikor következtek be. Abban az esetben, ha az alperesek valamelyike a károk bekövetkezésének időpontját vitássá teszi, ebben a körben folytassa le a szükséges bizonyítást. Foglaljon állást az elsőfokú bíróság arról is, hogy a felperes határidőben eleget tett -e a kárbejelentési kötelezettségének, és ehhez képest alkalmazhatók -e a késedelem jogkövetkezményei a II. rendű alperessel szemben. Meghagyja továbbá az ítéltábla az elsőfokú bíróságnak, hogy szerezz be a **külföldön** alkalmazott törvényes mértékű késedelmi kamat mértékének megállapításához szükséges adatokat. Csak mindezek után lesz az elsőfokú bíróság abban a helyzetben, hogy a késedelmi kamat kezdő időpontjáról és annak mértékéről megalapozottan tudjon dönteni.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a szerint alkalmazott Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest másodfokú perköltség megfizetésére. A fellebbezési eljárási illeték viseléséről az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján határozott.

, 2011. július 8.

. Molnár Ambrus s. k. a tanács elnöke, Dr. Lente Sándor s. k. előadó bíró, Dr. Csóka István s. k. bíró